1870. II. évfolyam. 165. szám. Csütörtök, augusztus 25.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Félévre 5 frt.
Három hóra 2 frt 50 kr.
Egyes szám 10 kr.
☞ Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz Vecsey-ház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők. ☜
Hirdetési dij:
5 hasábos petit sorért 5 kr.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Nyilttéren megjelenő közlemény 5 hasábos sora 15 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szinte több izbeli hirdetések alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

A ‚Debr.' eredeti magán táviratai:

— Berlin, aug. 25. Ma reggel 8 órakor hivatalosan jelentik, hogy Barle-Duc-ból érkezett sürgöny szerint, a francziák tegnap, tehát 24-én szerdán este 9 órakor távoztak Chalonsból. A deli hadsereg folytatja előnyomulását. A porosz előcsapatok már tul vannak Chalonson. A Provinc. Corresp. reassummálja a hadi eseményeket. A korona herczeg hadserege, s nyolcz előörsi csapat a Marne folyóig nyomultak előre, s az ellenséget nem sokára Páris előtt keresik fel. Azon veszélyek, melyek a porosz tengerpartokat fenyegették, teljesen el vannak háritva. — A „Petersbourger J." irja: Oroszország nem kivánja Francziaország szétdarabolását, s erre vonatkozó egyezmény Anglia és Oroszország közt nem is létezik.

— Karlsruhe, august. 24. A Kehli erőd ágyui tüzelése védelme mellett, a porosz gyalogság a mult éjjel 1000 lépésnyire közeledett Strassburg falai alá, s ott hadállást foglalt. A pályaudvart minden veszteség nélkül elfoglalták.

— Páris, aug. 24. Egy porosz uhlán csapat jelent meg Chaumontnál, s a vadászok által körülvetetettek, aztán nehány halott és sebesült veszteséggel visszavonultak.

(Chaumont a Marne partján fekszik, Troyestól délkeleti irányban, mintegy 11 mértföldnyire. Szerk.

— Páris, aug. 25. A kamarák tegnapi ülésében a kormány egy törvényjavaslatot terjesztett elé, melyszerint a volt katonák 40 évnél nősek, akár nőtlenek, egészen a 35 évesekig, a tisztek 60, a tábornokok 70 évesekig behivassanak.

— Bécs, aug. 25. A „Neue fr. Presse" jelenti, hogy a rajnai erősségek mind lefegyvereztetnek, s az ágyuk Metz ostromlása végett oda szállittatnak. A porosz részről aug. 14. óta utnak indított utócsapatok 300,000 emberből állanak.

Franczia-porosz rokon- és ellenszenv.

○) A magyar, sőt az osztrák sajtó nagy része is, általában a porosz diadalok iránt mutat örömet, rokonszenvet.

Csodálatosnak tetszik ez egyelőre; mert még friss emlékezetben van Poroszországnak 1866-ki hadjárata, melyben Ausztria megalázására minden lehetőt elkövetett.

De meg, a katonai államhatalom diadala épen nem az alkotmányos szabadságnak, hanem az önkénynek, zsarnokságnak utjait egyengeti: és Poroszország, eddigi magaviseletével, inkább a fegyver, mint a jog által látszik előmenetelét kivivni akarni.

Mig ellenben Francziaország, kivált az 1789-ki forradalom óta, a szabadság, egyenlőség és testvériség nagy elvei terjesztése folytán, a szabadság és felvilágosodás fáklyáját lobogtatta folyvást, ugy bent a nemzet soraiban, mint kivül; még idegen háboruiban is; ugy, hogy a franczia háboruk, még azon időszakot sem véve ki, midőn III. Napoleon az alkotmányos szabadságnak Mexikóban elnyomására törekedett, a franczia katonák kiváló, szabadság iránti vonzalmuknál fogva, épen nem hasonlithatók más oly háborukhoz, melyek a rabszolgaság érdekében vivattak; mert mig ezen utóbbi esetben csak gyász és pusztulás voltak azon eredmények, miket a háboru előidézett: a francziák háboruiból mindig maradt valami fény, valami derü a megszállott területek felett, melyek a gyászt ellensulyozták.

A franczia nemzetről bizvást el lehet mondani, hogy a szabadság képviselője, örökös előharczosa, s mint ilyen, bár önmagában sokszor meghasonlott is, több áldást hozott a népekre, mint amennyit a gyilkoló háboruk előidézhettek még a legfényesebb győzelmek folytán is; — mert a háborutviselők czélja többnyire az önkény és zsarnokság korlátai közt szokott mozogni.

Miért tehát e rokonszenv a porosz diadalok iránt, kivált, midőn azon félelem eléggé jogosultnak látszik, hogy a porosz diadalok végeredménye Európa leigázására vezetend?!

Mielőtt erre felelnénk, szükséges megjegyeznünk, hogy a poroszok diadala iránti rokonszenv még nem egy ugyanaz a francziák iránti elleszenvvel!

Vagyis nem következik, hogy az, ki a poroszok győzelmét kivánja, már a francziáknak épen ellensége volna!

A poroszok ellensége azonban, körülbelől, a francziáknak barátja! . . .

Azok, kik a poroszoknak ellenségei, ugy okoskodnak, hogy a porosz sasok diadala csak a katonai államok erejét növelendi, és a szabadság ügyének inkább ártani, mint használni fog; s azért kell félteni Francziaország ügyét, azért nem kell engedni annak letiprását, azért nem helyes, kivánni Francziaország leveretését.

Ellenben Poroszország barátai igy okoskodnak:

Poroszország ugyan folyvást a katonai uralom megalapitására látszik működni, mióta fenáll; és igy multjában alig látszik valami biztositék a szabadság ügyére nézve; — azonban Poroszországnak állam- és nemzettömörülési életidőszaka még most sem állapodott meg kellőleg; nemzeti, állami kikerekedése még mindig folyamatban van; és igy a katonai uralommal, melyre nagy szüksége van, még nem szakithatott; — hanem, ha kiküzdi magát a poroszok által képviselt nétmetség Nagynémetországgá, amidőn már nem kellend neki küzdeni területi- s átalakulási mozgalmakkal, akkor nem lesz többé szüksége a katonai uralom ápolására, s az igy megtömörödött nagy nemzet, természetes, ösztönszerü kivánatai folytán, még ellenségévé válik az önkényuralomnak, s barátjává az alkotmányos szabadságnak, maga is csak azáltal remélhetvén elérhetni és fentarthatni azon jólétet, mire minden nemzetnek törekedni kell; — és igy természetes ellenségévé válik Oroszországnak, melyhez eddig csakis a nemzeti megtömörülése végett nélkülözhetlen katonai uralom iránti rokonszenv és azon remény kötötte, hogy szükség esetére támaszt nyerend tőle nemzeti megalakulási processusában, ha abban valamely oldalról gátoltatnék! — Másfelől pedig Németország dicső multjában a könyvnyomtatás mesterségének föltalálása, s azóta a tudomány és művészet folytonos ápolása, a reformatio által tisztult s előállott általános művelődés s társadalmi mozgalmak: elég biztositékul szolgálnak arra, hogy jövő iránya is csak hasznos lehet az emberiségnek!

Nem is a francziák vereségét, gyalázatát óhajtják mindazok, kik a poroszok előnyomulását, diadalát örömmel fogadják; hanem, igen is, óhajtják a Napoleon uralkodóház megbuktát, mely család annyi zürzavart csinált Európában és Francziaországban, az alkotmányos szabadságot elnyomván, a zsarnokság és uralkodóháza érdekei tekintetéből annyiszor vérbe boritotta a szabadság földét, annyi életet feláldozott önző czéljaiért, — s imé, legközelebb, nagy büszkén, gőgösen, hatalmának Európában egyeduralommá emelése s trónja biztositása tekintetéből, a bizonyos diadalra vezetőnek hitt háborut maga idézte elő, mintegy eszeveszetten rohanván saját veszedelmébe!

A vakmerő, az elbizakodott, a trónra véren át jutott zsarnok diadalát mi nem óhajthatjuk; hanem óhajtani kell bukását, a szabadság ügye, sőt a franczia nemzet érdekében is, ahol a müvelődés-, a valódi alkotmányos szabadságnak az igazi társadalmi jólétnek fejlődését megakadályozta. . . .

S ha ezen idő bekövetkezik, ha a nemezis elégtételt vesz magának az esküszegő zsarnok lakoltatásával — melyből, fájdalom!, a nemzetnek is kijut osztályrésze! —: akkor nem örvend többé senki a poroszok ujabb diadalának; sőt az emberiség nevében „megállj"-t kell parancsolni a diadalmas seregnek; mert az európai összes népek érdekei nem engedhetik, hogy a franczia nemzet, mely legtöbbet tett a szabadság ügyében, megaláztassék, meggyaláztassék s más nemzeteknek alárendeltessék, a III. Napoleon nagyravágyása által, a nemzet ösztöne és akarata ellenére előidézett szomoru állapotában! . . .

És ezen idő, midőn Napoleon bukása és a béke diadala bekövetkezik, azt hiszszük, nem lehet messze; mert az európai nagy hatalmak nem engedhetik, hogy az iszonyu vérfördők még szaporittassanak a csatamezőkön; hogy ismét százezerek essenek méltatlanul, áldozatokul a nagyravágyásnak, a zsarnokságnak! . . .

Nincs, és nem is lesz ellenszenv a franczia nemzet irányában!

Mert mindenki érzi, hogy a világnak a franczia nemzetre szüksége van a szabadság érdekében!

S ha egykor Poroszország lenne az, mely az általános szabadságot megtámadná, bizonyosan ellene támadna az európai közvélemény, mely, a müvelt világ rokonszenvét magába ölelve, bizonyosan Francziaországban találná a szabadság legerősebb támogatását! —

— **Szapáry Gyula** gróf belügyministeri tanácsos, a közmunka- és közlekedésügyi ministeriumhoz államtitkárrá neveztetett ki.

— **A csehek magatartásáról** irják, hogy még az sem bizonyos, vajon bemennek-e a tartománygyülésbe. De a birodalmi tanácsba semmi esetre sem mennek be.

A „Pokrok" szerint három akadályt kell előbb elháritani, mielőtt a csehek alkudozásokba ereszkedhetnének; e három akadály: a februári kényszer-alkotmány, az 1867. birodalmi tanács és a magyar-osztrák kiegyezés, amennyiben a cseh államjogot érdekli.

— **Az alsó austriai** tartományi gyülés aug. 23-kán tartott 2dik ülésében Lustkandl inditványt tett, hogy ha a gyülés valamely tagja állami hivatalba, vagy mint állami hivatalnok magasabb fokba lép, vagy ha rendjelet és pénzbeli előnyökkel járó igazgató tagsági állást foglal el: uj választásnak köteles magát alávetni.

Szóba jött továbbá a bécsi erdő ügye. Dr. Berger inditványozza, hogy miután a bécsi erdőség ügyében kötött szerződés káros, s egy vállalkozó zsákmánylási dühének adja át a közgazdaságilag is igen fontos erdőségeket — mondassék föl. Weber helytartó jelenti, hogy a pénzügyminister már felmondta ezen szerződést. (Helyeslés.)

Többen szólnak az erdőség egyes részeinek eladása ellen; végül a bécsi erdőség ügye bizottsághoz tétetett át.

— **Párisban** augusztus 21-én Thiers a jobboldal legnagyobb részét összegyüjté, s oly beszédet tartott, mely vádiratnak is beillett a császár ellen, s mely azon inditványt foglalta magában, hogy a császár vagy tétessék le, vagy köszönjön le.

— Az **Orleansi herczeg**ekkel Palikao és több tábornok alkudozásokat inditottak. A herczegek általános szavazat után kivánják eldönteni, hogy a franczia nemzet királyságot akar-e, vagy köztársaságot? Thiersnek az a véleménye, hogy az orleansok visszahelyezése csak a köztársaságból folyhatna ki.

Franczia-porosz háboru.

= Az aug. 18. rezonvillei ütközetről a legelső részlet felol a porosz királynak a királynéhoz irt leveléből értesültünk. E részletek általános körvonalakban megismertetik velünk a csaták menetelét. A mars-le-touri 16-diki csata után a francziák az St. Privat-la-Montague, Verneville és Gravelotte vonal mögé huzódtak vissza. Mig az előcsapatok ezen helységeket előörsi állomásokul használták, a franczia haderő tömbe azon állások ba vonult vissza, melyek a Mosel balpartján vonuló halom csoportozat nyugoti lejtői által képeztetnek, s a melyek erdőségek által koronázva, Bois de Saulny és Bois de Vaux nevet viselnek. Ezen állás előtt, majdnem ama halomlánczolat tövében feküsznek Amanvillers és Chatel helységek. A Bois de Saulny magaslatai, melyeken keresztül St. Privat la Montaguen és la Briey-n át a tekervényes ut Verdunbe vezet 1021-, azon pont, melyen a gravelotti ut át vezet Chatel mellett 1041, a bois-de-vaux-i magaslat 1096 lábnyira fekszenek a tenger szine felett. A körül fekvő helységek, csupán csak 1000, 997 és 948 láb magasak, ugy hogy a porosz ágyu telepeknek és az előrenyomuló csapatoknak sokkal magasabban fekvő helyek ellen kezdett küzdeni.

A francziák, ugylátszik várták a támadást, viárkokkal és más harcztéri erősitésekkel voltak ellátva. Fohadiszállásuk különben az alig 2000 lépésnyire mögöttök fekvő Plappeville és St. Quentin erődök által, melyek valamivel magasabban fekszenek, volt megerősitve.

A tervrajzi összehasonlitásból az tünik ki, hogy Privat-la- Montague volt az elfoglalt hadállás kulcsa, és ha ez elfoglaltatott, innen a Bois de Saulny magaslatokat, s az ellenség többi állásait rohammal el lehetett foglalni. Ezen pont még azért is különösen fontos volt, mert itt el lehetett zárni a francziák elől azon egyetlen visszavonulási utat, melyen Metzből Brieyn át Verdunba hadhattak. Ebből magyarázható az meg, hogy a francziáknak a poroszok épen balszárnya. St. Privát ellen inteztek őt hadtesttel erős támadást.

A centrummal és balszárnynyal csak három porosz hadtest állott szemközt. Az eddig érkezett távsürgönyökből az is kitünik, hogy Frigyes Károly herczeg a II-dik hadsereggel, miután az a metz-verduni ut éjszaki részén St. Marcel és Doncourt körül összegyült, a francziák jobb szárnyát támadta meg. A harcz további részleteiről jövő számunkban szólandunk.

= Párisban azon hir kering, hogy oda a császár megérkezett. Ez aligha lehet igaz, mert eddig még senki sem látta, és ha igaz, akkor bizonyosan elbuvik. Különben e hir nem épen valószinütlen. A Chalons mellett volt táborbani jelenléte már lebetetlenné vált. Ott már nem is mutathatta magát nyilvánosan, mert a legdurvább szidalmazásoknak volt kitéve. Francziaország sorsa most már akár hol legyen is Napoleon, ki van véve az ő kezéből, s az a Palikao, Trochu és Bazainből álló triumvirat kezébe van letéve. Ez a katonai triumviratus. E mellett egy polgári is létezik, s ez Tiers, Gambetta és Picardból áll.

Pont á Mousson, aug. 22. A titokzódzás daczára a seregben uralkodik a typhus a legnagyobb mértékben. A főhadiszálláson e miatt általános kétségbeesés van.

Florencz, aug. 23. Napoleon herczeg elutazott. Piccoli és Foglia, a kalábriai májusi felkelés vezetői, Santa Euphemiában partra szállottak. Ujabb felkelésről tartanak s katonai intézkedések tétetnek ellene.

Brüssel, aug. 23. Szemben Páris küszöbön álló ostromával számtalan nő és gyermek hagyja oda Párist. Orloff herczeg, az orosz békebiztos, Párisba érkezett.

Basel, aug. 23. Strassbourg bombardirozása folyvást tart. Vasárnap a Rue Grande bombázás és tüz által elpusztult. Strassburg környékebeli fiatal emberek erőszakkal hajtatnak össze (a poroszok által) a vizárkok felhányására.

Palermo, aug. 23. Uj felkeléstől félnek.

Páris, aug. 22. Egy Alexandriából jött sürgöny jelenti Hertha porosz csavar gőzösnek franczia hajók általi elvételet.

Páris, aug. 24. Az uj kölcsönre való aláirások már meghaladják az 1000 millió frankot.

Páris, aug. 24. A Lavilette külvárosban történt felkelési kisérlet ügyében ismét három halálitélet hozatott.

Páris, aug. 24. A kamara tegnapi ülésében azt kivánja Gambetta, hogy a titkolódzási rendszer szünjék meg. Az országnak — ugymond — tudnia kell a helyzet komolyságát, hogy gondoskodjék a védelemről. (Erre zaj és felkiáltások keletkeztek.) A belügyminister mondja: A kormány nem kapott ujabb tudósitásokat a csatatérről.

Florencz, aug. 24. Az „Opinione" jelenti: Minghetti elfogadja a becsi követi állást.

Florencz, aug. 23. Párisból jelentik, hogy Bazaine marsal kimenekült balhelyzetéből, és a hadsereget biztos uton vezeti Montmedi felé. —

Karlsruhe, aug. 23. Strassbourg parancsnokaihoz parlamentär küldetett, azon fenyegető meghagyást fogván tuitokra adni, hogy ők lesznek a felelősek Kehl további bombáztatásáért, és hogy a netaláni károkért Elsaszban hadi-sarcz fog kivettetni.

Berlin, aug. 23. A gárda és lovasság hiányainak pótlására szánt katonaság legközelebbről menend el a hadseregbez.

München, aug. 23. Renouard Boussiere Strassbourg követe, ma szállittatott el Rastadtba, hol kémkedés miatt agyon fog lövetni.

Napoleon menekülése Chalonsba.

— Az augusztus 14-iki csata végeztével a császár, az általa kiadott ismeretes kiáltvány után, Metzből menekülendő, Longueville faluba a Verdun és Nancy közti uton érkezett; miről a poroszok mint más alkalmakkor is, csodálatosan értesülvén elfogatását tervezték. Az éjen át Frescaty

TÁRCZA.

A Tuilleriák legujabb titkai.

Regényes történet.

Két kötetben irta **Chatterton William.**

(Folytatás.)

— Istenemre nem értem, — kiáltá Károly, — hogy az, a mit ő tegnap este önnek beszélt, és az, mi e könyvben áll, hogy egyezik össze. Azon irány, melyet könyvében követ, valódi socialcommunisticus, mig önnek azt mondá, hogy ellensége a csőcseléknek. Valóban nem lehet ez emberből kiokosodni.

— Én is olvastam azon könyvet, és valami elrejtett értelmet találok abban, — mondá Crouay. Ki tudja, nem lehet-e azon könyben a sorok közt is olvasni? Ha ő maga eljönne és magyarázná eszméit, talán egészen másképen fognánk fel azokat, mint most.

— Lehetséges. Mit gondol ön, valóban lennének neki Francziaországban kilátásai?

— Senkinek nincs annyi kilátása, mint neki, sőt csupán egyedül neki. Elvileg sajnálom, hogy ezek a bourbonok Francziaországot oly rettenetesen kipusztitották, s ennek mindenesetre a körtefejü Lajos Fülöp az oka, s az elüzött királyi család visszatérhetésére csupán az az egy ut van, ha Napoleon Lajos a köztársaság elnöke, ugy császár lesz. Ő mindenesetre meg fogja mutatni Francziaországnak, hogy tökéletesen mindegy, akár egy Napoleon, akár a bourbonok üljenek a trónon.

— Mit gondol ön, segitsem Lajost, hogy vállalatát megkezdje, hogy aztán nekem tett igéretét megtarthassa.

— Mindenesetre. Most azt hiszem már annyi pénzre sem lenne szüksége, mint a menynyibe a boulognei kudarcz került.

— És ha tizszer annyiba kerülne is, nekem módomban van.

E perczben kopogtattak, s Napoleon lépett be. Igen csinosan volt öltözve, a hogy őt Károly herczeg soha az előtt nem látta.

XXVI.

A sastojás.

A herczeg nagyon örvendett, hogy Napoleon Lajost ismét magánál láthatta, s mindketten barátságuk kölcsönös biztositásaiban igyekezett egymást felülmulni. A régebbi félreértések, s bizonyos régebbi tartozások nem is emlittettek, hanem inkább a jövőről kezdtek beszélni, melyben nagy szerepet reméltek játszani. Károly, mint az egységes nagy német birodalom helyreállitója, Lajos, mint nagybátyjának utóda Francziaországban. Europa azon bizonyos térképe, melyről nehány év multán annyit beszéltek, Károly herczeg reggeliző szobájában terveztetett. Németország az orosz- és osztrák német tartományokat, ezen kivül egész Skandináviát és Hollandot bekebelezte volna, Francziaország pedig Spanyolhont, Portugalliát, Belgiumot, a Svájczot sőt Olaszországot is. Végül Ákos herczeg sem huzandotta a rövidebbet, mert neki Lengyel-, Magyar-, Törökszédültek a magasból, hova őket roppant képzelő tehetségök ereje ragadta.

Az első látogatás tovább tartott egy óránál, s a herczeg harmadnap ismét megjelent. Crouay a két magas ur közt a közvetitőt játszotta, s értésére adta Lajosnak, hogy Károly herczeg tényleges segélyére számolhat, s a három ur nem sokára irott szerződésre lépett, melyben egyetemlegesen kötelezték magukat, hogy egymást a trónra segitik. Hogy Károly herczeg már adózott egyszer ezen tervek valósitására, azt már tudjuk.

Lajos herczeg francziaországi barátai által megtudta, hogy a napoleonisták az ideiglenes kormánynál igen sürgetik az általa beadott folyamodvány elintézését, s hogy az, mit ebben kért, nem sokára engedélyeztetni fog. E levelet megmutatta Károly herczegnek, ki már Crouay által is jól elő volt készitve, s ez elhatározta magát, hogy tervei keresztülvitelére nagyobb összeg pénzt kölcsönöz neki. De miután Lajos herczeg ezen kényes kérdést soha elő nem hozta, mert angol barátai által meglehetősen el volt látva pénzzel, igen nehéz volt Károly herczegnek ezen kérdést érinteni, s igy valami olyan utról és módról gondoskodott, a mely szerint Lajos herczeget ugy meglephesse, hogy gyöngédérzelme sértve ne legyen. Károly herczeg nem tartozott a találékony emberekhez. Ha valami szép nőnek kelletett volna ajándékot adni, azt könnyen ellehetett volna intézni, mert annak egy értékes ékszert ha elküld, azt akár értékesitheti, akár zálogba teheti. Ismét Crouay Chanelhez folyamodott, s az csakhamar kitalálta a módját, hogy miképen lehet Lajos herczeget meglepni.

Egy reggel Lajos herczeg barátjánál a szép Károlynál reggelizett, s a kandalló párkányán a tükör alatti diszitésen egy ezüstbe foglalt nagy tojás állott, melyre Europa felosztása Lajos herczeg terve szerint volt rajzolva. A kandalló fekvő tükörben szokta volt Lajos herczeg magát mindig megnézni, s nyakkendőjét megigazitani. Ezuttal sem mulasztotta el a tükörhöz lépni, s fürteit kissé rendezé s bajuszát pödörgeté.

— Ah, ez szellemdus gondolat! — kiáltá a tojásra tekintve. — Európa térképe egy tojáson, ugy, a mint mi terveltük. Mily csinosan van dolgozva, a délvonalak arany fonalakból. Miféle tojás ez?

— Nem ismeri ön, Lajos herczeg? Azt hivém, hogy mint szenvedélyes vadász ismerni fogja a különféle madarak tojásait.

— De én nem vagyok szenvedélyes vadász, soha sem is voltam az.

— Ah, igaz, nem ön, hanem megboldogult testvére St. Leu gróf volt az. Ezen tojást mégis ismerni kellene önnek, mert ez az ön madarának, a sasnak tojása.

— Ah, sastojás? Valóban? Aztán kezébe vette, s közelebbről nézegeté. Azt hivém az eltett tojásokat ki szokták üriteni. Ez nem lehet üres, mert igen nehéz.

— Üres az, de azért nehéz, mert be van foglalva, — mondá Károly herczeg. — Tetszik önnek?

— Nagyon; igen érdekesnek találom azt, s óhajtanám birni.

— S én boldog leszek, ha ön ezen ajándékot elfogadja.

Károly herczeg a tojást még azon nap este a Napoleon szállására küldötte, kinél épen Persigny, a boulognei expeditióban hü bajtársa volt látogatóban. Lajos herczeg arczán ravasz mosoly lebbent át, mi nála a megelégedés kifejezése szokott lenni, s a herczeg küldöttének egy font sterlinget ajándékozott.

— Meghivlak holnapra reggelire Persigny, — mondá a herczeg, — oly reggelire, mely nem sokkal fog hátrább állani a Lucullusénál. Olyan ételt fogsz enni, a milyet még soha nem ettél.

Persigny másnap reggel megjelent. A reggeli oly egyszerü volt, mint bármely angol családnál. Az asztalon diszitésül a sastojás pompázott. Mig a házi ur és vendége theáztak, Napoleon közelebb huzta magához a tojást, s tollkéssel elkezdé a délvonalakat ábrázoló arany fonalakat feszegetni, mig végre egy olyat talált, a mely engedett, s e tojás csakhamar felnyilt. Persigny figyelmesen nézte a mütétet, s látta, hogy a herczeg a tojásból két darab összehajtott papirt huzott ki, s azokat az asztalra maga mellé helyezve, a tojást az arany abroncscsal ismét bezárta.

— Meg sem nézi ön herczeg, hogy mit tartalmaznak azon papirok, — mondá Persigny.

— Nem, mert tudom, mi van benne, utalvány pár ezer fontra, s Károly herczeg egy émelygős levele.

— Utalvány? No hiszen azt gondoltam, de minő összegről? Talán ismét nyomorult háromezer fontról, mint mikor Boulogneba utaztunk?

— Talán valamivel több lesz. Reggelizzünk előbb s aztán nézzük meg.

A reggeli bevégzése után a herczeg kibontotta a papirokat, s Persigny háta mögött foglalt helyet.

— Bah, hisz ez még egy millió sincs, — kiáltá Persigny. — Mihez kezdhetünk mi 95 ezer fonttal?

— Igen sokhoz, barátom Persigny. Az olyan éhes republicanusokat mint Lamartine, Bastid, Flocon, Barbis igen könnyen meglehet ennyi pénzzel nyerni.

— De hát Cavaignac, Chan Garnier, Lamoricier, Ledru Rollin?

— Ezeknek órája is ütni fog, csak azt kivihessem, hogy Francziaországba legyen szabad visszatérnem. Azt hiszem, az egész összegre nem is lesz szükségünk. Mindazáltal takarékosan kell a pénzzel bánni. A gazdagság takarékosságra készteti az embert.

(Folyt. köv.)

kastély bokrai közt s az orly-i és maison-rougel majorokban a Moselen tul rejtőzködtek. Augustus 15-kén egy osztály uhlánust küldöttek a vasuti hidon át, mig tüzérségük Longuevillet jobbról és balról ágyuzta, hogy minden segélyt elvágjon. De a tüz közepett utászaink légberöpiték a vaspályahidat s az uhlánusok, kik Loguevilleben erős csapatokat találtak, látva, hogy visszavonulások el volt vágva, kardcsapás nélkül megadták magukat.

Eközben a koronaherczeg hadserege Noveant és Nancy közt Pont-a-Moussonál és Fruardnál átment a Moselen. Ez alkalommal Wedell tábornok Ancy falut felégeté, mert előbb egy paraszt, kitől az uhlánusok az utat kérdezték, dobással válaszolt. A franczia hadsereg a 15—16-közötti éjjelen a gravelotti mars-latouri magaslatokon foglalt állást, mig az ellenség a Fey és Mousson völgyeken özönlött át. Őt itt feltartóztatni volt az éjen véghezvitt müvelet czélja, melyet az ellenség, miután 11 óráig tüzelt, többé meg nem akadályozhatott.

A császár az éjt egy gravelotti-i földbirtokosnál: Plaisart urnal tölté. 4 órakor reggel a császári herczeggel nyilt kocsiba szállt. Egész környezetének erős katonai fedezet alatt nagy kerülést kelle tennie, különben szükségképen magára vonta az ellenség figyelmét. A császár Conflanson átment, Etainban reggelizett, s minden további nehézség nélkül Verdunbe ért. De majdnem közvetlenül utána Steinmetz tábornok előcsapatai. Doncourtot ugyanazon uton érték el, s a porosz tisztek ugyanazon etaini vendéglősnél reggeliztek, hol a császár. Tiz kilométernyi távolságban Doncourt-les-Conflansban csatára került a dolog. Bazaine visszanyomta Steinmetzet s elfoglalta positióit, mig ágyui a gravelott-ei, vionvillei és mars-latouri magaslatokról Frigyes Károly herczeget vetették vissza.

Mig Bazaine a második eredményt kivivta, a császár, ki erről még nem értesült, Verdun mairjét és alprefectjét fogadta, bátoritá őket s majdnem kiséret nélkül ment a vasuthoz. Ott csak harmadosztályu vonat állt rendelkezésére; a császár megelégedett vele s még azt sem akarta megengedni, hogy párnát tegyenek a waggon padjára; hanem egy pohár bort kért. A pályaudvar felügyelője kiöblíté a poharat, melyből épen reggelizett, megtölté, s a császárnak nyujtá át. A császári herczeg igen kifáradva, arczát és kezét ohajtá megmosni; e czélra ugyanazon pohárat s egy zsebkendőt kelle használnia. Igy érkezett a császár 17-én reggel a chalonsi táborba. A verduni pályaudvarban nem sokára a császár egy házitisztje jelent meg s emberei, kocsijai és lovai számára két vonatot, magának pedig egy első-osztályu kocsit rendelt. „Uram — mondá neki a pályafelügyelő, — a császár épen most harmadosztályu kocsival elégedett meg. Ön felfoghatja, hogy önnek nem nyujthatok jobbat, mint teherkocsikat.

Trochu levele a „Temps"-hez.

T r o c h u tábornok következő levelet intézett a „Temps"-hoz:

Páris, aug. 19. Midőn ön jóakarattal, melyért köszönettel tartozom, itéli meg azon tényt, mely szerint a hadseregtől való visszajövetelem éjszakáján Páris lakosságával érintkezésbe tevém magam, ugylátszik felvilágositást igényel proclamatióm következő helyére nézve.

„Én minden pártbeli férfira hivatkozom stb. Kérem őket, hogy a heves véreket moralis tekintélylyel tartsák féken, és saját kezeikkel szolgáltassanak igazat oly emberek felett, kik semmiféle párthoz sem tartoznak és a köz szerencsétlenségben csak aljas vágyak kielégitésére keresnek alkalmat.

Egész életemen keresztül a szabad discussiónak voltam embere, és azon nyilatkozatokhoz, melyeket ön kiván, egész hitvallásomat csatolom. Minden kormánynak, melyet ismertem, hibája az volt, hogy a hatalmat ultima rationak tekintette. Mindnyájan háttérbe szoritották bizonyos mértékben a valódi erőt, az egyetlent, mely határozó, ha arról van szó, hogy megoldjuk a nehéz problemákat, melyekkel a civilisatio foglalkozik, a z e r k ö l c s i e r ő t. Mindnyájan különböző mértékben személyes kormányok voltak, a mennyiben nem ismerték el, hogy a személytelen kormány, mely a népnek csak mintegy delegatiójaként tekinthető, mely soha sem a maga, hanem a nép érdekében müködik, mely minden ellenőrzésnek alá veti magát, melyet a nép vele szemben felállit, és mely ezen ellenőrzésben védfegyverét látja, mely becsületesen, őszintén lelkesülve a közjóért és a közerkölcsiség tanitója, egyedül birja azon erkölcsi erőt, melynek hatalmát körvonaloztam.

Ily szellemben beszéltem Paris lakosságához, ilyen szellemben éltem, erőm és állásomhoz képest ostromoltam a távedéseket, melyek az országot a gyásznak azon állapotába helyezték, melyben jelenleg van. Én minden párt embereit támogatásra szólitottam fel, midőn az enyémet minden önhaszon és tartózkodás nélkül, mint mondám, mert nem mondhattam többet, egész lelkemből felajánlottam. Ezon moralis támogatást pedig következőleg fogtam fel.

A gondolat, hogy ezen Párisban, melya legalaposabb aggodalmak és izgatotságoknak van kitéve, a rendet a szuronyok és kard hatalmával tartsuk fen, félelem és irtózással töltötte el lelkemet. Azon gondolat ellenben, kogy Párisban a rendet a szabadon nyilatkozó hazafiság, becsület és az ország közveszélye öntudatának sulyával tartsuk fen, reménnyel és bizalommal tölt el. De a feladat nehéz: egyedül magam nem birom megoldani. Csak mind azoknak támogatásával oldhatom meg, kik osztják azon meggyőződést és hitet, melyeknek itt kifejezést adtam. Ezt neveztem én „morális támogatás"-nak.

De eljöhet a pillanat, midőn Páris egész egész terjedelmében veszélyeztetve lesz, és ki lesz téve az ostrom megpróbáltatásának, különösen a semmirekellők azon osztályától lesz fenyegetve, mely a közszerencsétlenségben csak aljas vágyak kielégitésére keres alkalmat." Ezek, mint tudva van, végig csatangolnak a felzavart városban és áltják: „Minket elárulnak!" Betörnek a házakba és kifosztják. Ezeket akartam a becsületes embereknek figyelmébe ajánlani, hogy azoknak — a várśánczoknál elfoglalt fegyveres erő távollétében — gallérát ragadják meg; — és ez volt minden.

Fogadja, szerkesztő ur, nagyrabecsülésem kifejezését. — T r o c h u tábornok.

E levelet a „Temps" szerkesztője következő megjegyzéssel kiséri:

„Az itt közlött levél megerősiti azon véleményt, melyet mi Trochu tábornok proclamatiójáról tápláltunk.

A párisi kormányzó ugy beszél, mint oly férfi, ki csak a nemzetet tartja szeme előtt és csak arról gondoskodik. A legnemesebb hazafiság és a legtisztább democratia nyelvén beszél. Erre mindnyájunk bizalma lesz a felelet"

Ujdonságok.

* **A birói letéteményeknek,** gyümölcsöztetés végett, az ipar- s kereskedelmi bankba is beadhatása iránt fölmerült kérdés az igazságügyministerium által oly módon intéztetett el, hogy ennek végleges megoldása a hazai pénzintézetek körül szerzendő bővebb és alapos tapasztalatoktól tétetett függővé; egyelőre pedig az eziránti kérelem nem teljesithetőnek nyilváníttatott.

* **A vadászatkedvelőket** jónak véljük értesiteni, hogy a tilalmazott helyeken csakis engedély mellett lehet vadászni, s mivel a városi hatóság szigoru felügyeletet gyakorol a visszaélések ellenében, a kellemetlenségek kikerülése tekintetéből minden vadászatkedvellő igyekezzék magát vadászati engedélylyel ellátni, melynek dija 1 évre 3 frt.

* **Fries József** honvéd hadnagy (városi nyomdai müvezető) a szabadságolt honvéd állományból, saját kérelmére, a m. k. honvédségből elbocsáttatott.

* **A kertészeti egylet** csarnokában naponként több nemesfaju szilvák, ringlótok, sárga- és görög-dinnyék tetszés szerinti mennyiségben megrendelhetők a csarnok ügynöke utján.

* **A főőrségi állomástartás** a piaczon aligha be nem fog szüntettetni. A térparancsnok ugyanis pár nap előtt felszólitotta a városi hatóságot, hogy a főőrségnek állomásul szolgáló helyiségeket javittassa ki. Épen ma kérte a térparancsnok a netalán már elrendelt piacztéri munkálatokat mindaddig abban hagyni, mig a temesvári katonai parancsnokságtól a válasz megérkezik a debr. térparancsnokság azon feliratára, melyben a főőrségnek, mint a melynek városunkban semmi czélja nincs, beszüntetése javasoltatik.

* **Az apró kávéházakra nézve,** melyek egész éjen át nyitva szoktak lenni, ma a kapitányi hivatal által azon intézkedés tétetett, hogy a fenálló rendőri szabályokból kifolyólag ezen helyiségek éjfélkor bezárattassanak. Az ez ellen vétők érzékeny pénzbirsággal fognak büntettetni. A kapitányi hivatal által felkérettünk ezen intézkedésnek közzétételére.

* **A lejtmérési munkálatok** városunkban az uj főmérnök Ujfalussy Sámuel által igen nagy buzgalommal kezdettek meg. A csatornák megvizsgálására a kapitányi hivatal több egyént bocsátott a vizsgálati fogságban levők közül a főmérnök rendelkezése alá. E munkálatok folytán már eddig is kitünt az, hogy a csatornákbani vizek megtorlódásának oka leginkább a külső árkok tultelsége. Eszerint tehát minden előtt ezek fognak kitisztittatni, s használható állapotba tétetni.

* **Talált erszény és pénz.** A báró Jablonszky 30-ik sorezred egy közvitéze Bodnár Pál, e hó 20-án czegléd-utczában egy pénzerszényt talált, melyben meglehetős összeg pénz van. A becsületes megtaláló az erszényt a pénzzel együtt a zászlóaljparancsnoknál tette le, s onnan az a kapitányi hivatalhoz, további eljárás végett áttétetett. A káros jelentse és igazolja magát a kapitányi hivatalnál.

* **A csapóutczai ronda őrház** még mindig fenáll, s estenden a kutrajáró cselédek és az ott azokkal találkozó közbakák fajtalanságainak legjobb maszkirozására szolgál.

* **Debreczeni tepsis** és lánczáruló czigányok legközelebb a kunhegyesi vásárt is meglátogatták áruczikkeikkel, de rosz vásárjuk lehetett, mert hogy hiába ne tették legyen a nagy utat, egy kunhegyesi czigánynak 90 frtját orozták el. A kárvallott jelentést tett a rendőrségnél, de a mint az illetőket be akarták fogni, már akkor elillantak, s most a nyomozás megindittatott ellenök.

* **Azon gyanus egyén**, kiről tegnapi lapunkban emlités volt téve, hogy a Dugó csárdánál elfogatott, tegnap délután szembesittetett a megrablott Rácz Miklóssal, azonban ez utóbbi által kijelentetett, hogy az illető nem vett részt azon rablási merényletben.

* **A szinházi szünidő alatt** a szinház tatarozása és a támadt hiányok kiegészitése foganatba vétetett. Közelebb majd bővebben fogunk a történt csinositásokról és ujitásokról szólani.

* **Az oly sokat emlegetett kaput** csakugyan elkészittetik valahára a szinház bejáratához. A terv már megérkezett Pestről, s az előleges számitás szerint 1600 frtba fog kerülni.

* **Elveszett erszény és vitézségi érem.** Aug. 19-én egy a 30-ik gyalog sorezredhez tartozó katonának zsebéből annak erszénye, és abban egy első osztályu vitézségi érem kiesvén, azóta az nem találtatott meg. A becsületes megtaláló kéretik a nevezett tárgyakat a helybeli kapitányi hivatalnál átszolgáltatni.

* **A 14-ik huszárezredből** ma 18 ember 38 lóval érkezett ide, s két napig a hatvanutczára szállásoltattak el. Ezredükhöz mennek.

* **Azon malomtulajdonosok,** kik malmaikat még eddig körül nem keritették, ujból és pedig pénzbirság terhe alatt felszólittattak malmaik körülkeritésére.

— **Sürgönyforgalom** aug. 23-án a helybeli m. k. fötávirdai állomáson. A pénztárnál felvétetett sürgöny 41, megérkezett és kézbesitetett 91, felvett 317, kiadatott 317 darab, összesen 766. — aug. 24-én. A pénztárnál felvétetett sürgöny 62, megérkezett és kézbesittetett 66 felvett 261, kiadott 261, összesen 750.

Dobrowszky.

Meghaltak: aug. 22. Vu. Kapros Juliánna 18 e. tüdöv. Czu. Pásti Márton l. Juliánna 1 és fél é. vizk. 23. Hu. Tóbiás Jánosné Nagy Erzsébet 78 é. elgyeng.

Fővárosi értesitő.

** A b u d a i é n e k- és z e n e a k a d é m i a müködő tagjai elnöküket, N a g y Á g o s t o n t életnagyságban levétették. A kép ünnepélyes leleplezése szombaton aug. 27-én délután az egylet termében fog megtartatni.

** T o p e r c z e r I l k a kisasszonynak a kecskeméti dalárda egy diszokmányt nyujtott át a napokban, mely a t. énekesnő tiszteletbeli disztaggá való megválasztatását tartalmazza, ama koszoru viszonzásául, melylyel a k. a. egy közelebbi alkalommal a kecskeméti dalárdát megtisztelte.

** L i p ó t v á r o s b a n csatornaásás alkalmával tizenöt lábnyi mélységben a munkások egy vizözön előtti állat megkövült szarvára találtak. A muzeumnak adták át.

Egy régi per.

— Balmaz-Ujvárosnak urbéri megigazitási pere, mely 17 év óta van folyamatban, Szabolcsmegye alispáni birósága előtt itélet alatt áll; — mit onnan tudunk, mert a pernek nyomtatott kivonata kezeinknél van.

Ezen per B. Ujvárosra nézve nagy érdekü, — söt életkérdés, — mert e 10,000 lakossal biró városnak 69,000 holdnyi roppant kiterjedésü határán az 1840. évben történt tagositás és elkülönitéskor kiadatni rendelt illetőségekből a tagositáskor történt hibás felmérés és kiszakitás következtében hiányzik szántó föld 86 hold, kaszáló 364 hold, legelő 1364 hold.

A megigazitási per épen e hiányok kipótlása végett van inditva.

A kivonat után itélve, felperes város keresete erős jogalapokon nyugszik, — s mint jó szomszédoknak — szorgalmas és becsületes lakosoknak, perök megnyeréséhez szerencsét kivánunk, s ohajtjuk, hogy ne járjanak ugy mint Erdélyben a tófalvi atyafiak. — Mindenesetre ügyöket mi is élénk figyelemmel fogjuk kisérni, annyival inkább, mert a károsodottaknak szerencsétlen helyzetét jól ismerjük, kik, mint a birói nyomozás és szemle szerint is kitüntetve van, nagy értékü birtokilletőségeiktől számos éven át ellenni kénytelenek valának.

Valóban ideje lenne már, ha az ily urbéri viszonyokból származott követelések feletti birói eljárás törvény utján meggyorsittatnék, hogy a volt földes ur és volt jobbágyok közt emiatt nemzedékeken át tartó elkeseredett állapotnak vége vettetnék!

Nagyváradi szinkör.

Csötörtökön aug. 18-án az izraelita nőegylet javára: „Egy játszma piquét". Vigjáték 1 felv. „Egy csésze thea" Vigjáték 1 felv. és „Férj az ajtó előtt" operette 1 felv. Az elsőben Zöldy tünt ki; a második darabban Együd (Camoufflet) remek alakitása s az operettben az összes szereplők játéka dicséretet érdemel. Közönség szép számmal.

Szombaton aug. 20 án a helybeli szegények javára: „Mátyás király lesz." Eredeti dráma 5 felv. Irta Szigligeti. — „Hányan vagyunk kik a sorstól rongyot kapunk élet helyett?!" — mondja valahol Arany János. Valóban nagy az ilyenek száma, kiken segiteni a jobbmóduak emberbaráti kötelessége. Nem tudjuk eltitkolni csodálkozásunkat a felett, hogy a nagyváradi közönség, mely minden szép, igaz és nemesnek lelkes pártolója, épen ma öltött magára közönyösséget, ma midőn szegényeinek, jótékony filléreivel adózhatott volna. A nemes czél valóban tömöttebbé tehette volna a tátongó üres padokat. Az előadás sikerült volt.

Vasárnap aug. 21-én: „A haza" Történeti dráma 5 felv. Irta Sardou Victor, forditotta Paulai és Szerdahelyi. — Nagy hátrányra volt az előadásnak, hogy a vasárnapi, karzati közönség zugása több helyütt megzavarta azt. Kár ily darabot ünnepnap adni! Zöldy (Rysor gróf) mint mindig, ma is kifogástalan volt. Mándoky (Van der Noot Károly) a szó teljes értelmében roszul játszott. Tulságos pathos s mindamellett kevés érzelem! Szavallata ismét elveszté az egyensulyt s a kiabálás örvényébe zuhant, ugyannyira, hogy a végső jelenésben teljesen kimerült. Ugy látszik a karzatnak játszott. — Szakál Rózsa (Dolores) dicséretet vivott ki. — Közönség igen nagy számmal.

Belföldi hirek.

*** M e g h i v á s ! A nagy-károlyi 48-as kör diszzászlójának felavatási ünnepélyét 1870-dik év september 11 és 12-dik napjain tartandja, melyre az összes t. cz. 48-as országgyülési képviselők, ugyszinte valamennyi hazai körök, olvasó és honvéd egyletek, valamint lapjaink t. cz. szerkesztőségei tisztelettel meghivatnak.

S e p t e m b e r 11-d i k n a p j á n. D. e. 8 órakor egybegyülése a kör összes tagjainak saját helyiségükben. — Fél 9-re a felavatandó zászlóval egyetemleges átvonulás a „Szarvas" czimü vendéglő disz-termébe. 9 órakor a közgyülés megnyitása, az országgyülés és vidéki egyletek képviselőinek bemutatása. — Fél 11-re indulás és ünnepélyes körmenet a zászló felavatási helyiséghez, mit többrendü taracz-lövések jeleznek. — Fél 12-re az ünnepélyt kezdi a g e n c s i dalárda alkalmi hymnussa. — 12 órakor az Elnök megnyitó beszéde, ezt követi a zászló felavatási cselekvény, bezárólag a dalárda müködése, és taraczk-lövések. — D. u. fél 2-re visszavonulás azon rendben, mint a körmenet történt a „Szarvas" szállodához, d. u. 2 órakor társasebéd. — Estve 9 órakor t á n c z e s t é l y.

S e p t e m b e r 12-dik n a p j á n. D. e. 11 órakor évfordulati közgyülés a „Szarvas" disztermében. — D. u. 2 órakor társas-ebéd — Estve 8 órakor alkalmi és ünnepélyes szini előadás, 10 órakor bezárólag távozó vendégeink tiszteletére fáklyás menet.

Felkéretnek az összes hazai elvtársak — fentjelzett ünnepélyünk fényének tömeges megjelenésükkeli emelésére.

A vendégek elhelyezéséről kellő intézkedések már megtétettek.

Nagy-Károly augustus 22-én 1870.

N o v á k G u s z t á v elnök.

*** H á z a s s á g i a j á n l a t. A „Somogy" legközelebbi számában olvasható: Az árva leány, mindig szegény leány. Egy 21 éves leány, ép termettel, fekete haj, kék szemekkel, legjobb egészségben, szülék nélkül, férjhez akar menni. Hozománya leend: egy cserépzsindelyes lak, két melléklakással másfélhold belsőséggel. Egy szőlő, mely 40—50 akó bort terem; 28 hold szántóföld és két hold rét, melyeken semmi teher nem fekszik; egy tehén, két jármas ökör és két ló. Az ingatlan nevemen található telekkönyvezve. A ki el akar venni, megkivánom tőle, hogy 36 évesnél idősebb ne legyen; beteges egyén nem versenyezhet; szőkének elsőbbsége van a barna felett. Katonaköteles ne legyen, sem pedig özvegy. Multja mocsoktalan; legalább annyi vagyona, mint nekem; ha pedig ingatlan értéke nem volna, 600—800 frt. biztos fizetése. Ha az illető 30 éven alól volna, s ajánló külseje s kedvessége által tünnék ki, ugy jöhet, ha semmi vagyona nincs is, kivéve, ha pap vagy tanitó Kit az isten nekem szánt, sorsát, idejét állapotát, anyagi körülményeit stb. — hiven tükröző levelét küldje e lapok szerkesztőségéhez, arczképével ellátva, Kaposvárra, következő czim alatt: „Ilkának". Az ajánlatok nem küldhetők előbb szeptember 15-ikénél, miután ekkor érkezem vissza nagyapámtól."

*** G y o m á n egy mézeskalácsos nejét 5000 frtig biztositotta s hogy ez összegnek mielőbb birtokába jusson egy éjjel hitestársát megfojtá. Nehogy azonban gyilkostette napvilágra jöjjön: az ágyban levő szalmazsákot melyen neje hullája feküdt — meggyujtotta. A tüz gyorsan terjedt s tettetett félelmében segélyért kiáltozott, mely csakhamar — korábban mint a gyilkos ohajtott volna — megérkezett és az elégetési terv meghiusult, mire a kegyetlen férfi elfogatott, ki már be is vallotta tettét.

*** N a g y - M a r o s helység mellett a Dunán a „Debreczen" nevü gőzös egy csólnakot, melyen 3 ember s 20 mérő gabona volt felboritott. Két embert sikerült megmenteni a vizből, egy családapa azonban menthetetlenül elveszett.

*** S z e b e n b e f. évi okt. 1-ére román egyházi congressus hivatik össze.

*** P o z s o n y b a n Podhradeczky József a magy. akademia tagja közelébb elhunyt. A boldogult 1705-ben jannár 18-án született Udvardon Komárom megyében s egy félszázad ota számos történelmi értekezéssel oklevél- és krónika-kiadással gazdagitotta a magyar tudományos irodalmat.

*** E g y m.-t e l e g d i lakosnak királyunk születése napján fia születvén, Bécsbe táviratozott a cs. k. udvarmesteri hivatalhoz, hogy vajon Ő felsége elfogadja-e a keresztapai tisztet? Jött reá válasz? arról hallgat a „Nagyvárad"

*** H u s z t o n mármaros megyében e hó 11-kén déli 12 és fél órakor rettenetds jégeső dühöngött, diónagyságnyi jégszemek estek, s a gyümölcsöt és szöllőt tönkre verték. A villám is lecsapott, s egy leányt halálosan sujtott, egy másik leány és egy férfi pedig nehéz sérülést szenvedtek.

*** C u r i o s u m. Két nyiregyházi közrendü egyén a mult héten fogadásból 3 fazék ételt evett meg a piaczon, mindenik fazék több volt 10 itczésnél, s ketéö tökkáposztát egy kovászos uborkát tartalmazott. No ezeknek ugyan valódi strucz gyomruk lehet. Semmi bajuk nem lett.

Délutáni posta.

— A p e s t i d a l á r ü n n e p é l y e n a jövedelem, mint a föv. lapok hallják — csak részben fedezi a kiadásokat, ugy, hogy az egyesületnek 10,000 frtnyi deficitje van.

— B e r l i n, aug. 24. Borkum kikötőből jelentik: Kereskedői hajóink szerencsésen átjutottak. Olaszország biztositékot adott semleges magaviseletére nézve. Az olasz csapatok legközelebb bevonulnak az egyházi államokba.

— B é c s, aug. 24. Hirlik, hogy Angol- és Oleszország egy közösen formulázott béke-javaslatot tettek e hó 20-kán a poroszok főhadiszállásán. Hirszerint a Münchenben lévő pápai internuntius megbizatott, hogy Bajor- és Németországnál eszközölje ki az oltalmat az egyházi államok számára.

— B é c s, aug. 24. Ausztria ma belépett a semlegességi ligába, gróf Apponyi utasittatott ezen tényt az angol cabinetnél [illegible].

— B é c s, aug. 24. A congressus eszméjo már egész komolyan felvétetett a napi rendbe. Különösen Anglia és Oroszország foglalkoznak azzal.

— B é c s, aug. 24. A csalhatatlansági dogma az egyházkerületi lapban kihirdettetett.

— B é c s, aug. 24. A mai „Fremdenblatt" jelenti, hogy Párisból egy önkéntes lövész-ezred ment Chalonsba, mely a poroszok háta megett a guerilla-hadjáratot fogja szervezni.

= K o n s t a n t i n á p o l y, aug. 24. — Nyolcz zászlóalj küldetett a montenegrói határokra.

Közgazdászat.

(E.) Debreczen aug. 25. Piaczunkra valamint tegnap ugy ma is kevés életfélét hoztak, az is csak rozs és árpa volt, mi azonnal vevőre talált. Az árak változatlanok mindenféle czikkekre nézve, a sürü esőzés már nem csak hogy a nyomtatókat folytonosan háttérbe szoritotta de a tengerire is káros hatással kezd lenni, kivált a jókori vetésü már férgedzik sok része üszögösödik is.

Az idő mais esőre áll, a levegő hüs.

Bécsi tőzsde, aug. 25. Cs. arany 5. 98. ezüst 123.50.

Felelős szerk. s kiadótulajd. **Gláh Károly.**

Szerkesztőtárs: **Borostyáni Nándor.**

H I R D E T É S E K.

A DEBRECZENI
IPAR és KERESKEDELMI BANK
vesz és elád mindennemü állampapirokat, ipartársulati részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, szelvényeket.
arany és ezüstpénzt. 188.24—58
Elád sorsjegyeket részletfizetésre,
szervez a legkedveltebb magyar és osztrák sorsjegyekre játéktársaságokat, ajánltatik:
Hitelintézeti sorsjegy, évenkint 4 huzással, 250,000, 200,000, 50,000, 40,000 frt főbb nyereménynyel, **12 ft vagy 10 ft**
1864. államsorsjegy, évenkint 5 huzással, 250,000, 220,000, 200,000 frt főbb nyereménynyel, **10 vagy 8 ft**
havonkénti részletfizetés mellett,
ugy egyes darabonkint, mint társaságban 10 darabra.

Sós borszesz,
mint **házi szer.**
Mr. WILLEAM LEE utasitása szerint.
Gyors hatást eszközöl: R h e u m a, c s u z, s z a g g a t á s, f a g y á s, f o g-, f e j- és f ü l f á j d a l m a k, s z e m g y u l a d á s, r á k f e k é l y, b é n u l á s o k stb. stb. ellen; — söt f o g t i s z t i t ó szerül is igen ajánlható, mennyiben a f o g a k f é n y é t elősegiti, a f o g h u s t e r ő s i t i, és a s z á j tiszta s z a g t a l a n í z t nyer a szesz elpárolgása által.
Ára egy nagyobb üvegnek 80 kr, kisebb üvegnek 40 kr.
332. 2—4 ***Geréby és Hannignál.***

Nyavalyatörési görcsöket (Fallsucht)
g y ó g y i t
doktor **Killisch O.** nehézkór-gyógyász Berlinben; — Louisenstrasse Nro 45, ki már több, mint száz ily betegséget gyógyitott ki. Értekezhetni vele levél utján. 157.22—38

Debreczen. 1870. Nyomatott a város könyvnyomdájában.